

40 anys del naixement de la UNED

El centre associat de Girona va ser creat fa 37 anys en una curiosa proposta ministerial

El director del Centre Associat de Girona de la Universitat Espanyola a Distància (UNED), Josep Arnau, revisa la història de la creació dels estudis superiors a distància i la seva implantació a Girona, a més de comentar algunes anècdotes i avançar el programa d'actes previstos per al 2012. Arnau no s'està de criticar l'anterior Govern del tripartit, al qual acusa d'haver incomplert el seu compromís de fer unes determinades aportacions al centre associat gironí.

EL REPORTATGE

Josep Arnau Figuerola
DIRECTOR I DIRECTOR
DEL C.A. UNED DE GIRONA

Actualment la UNED, que va néixer fa 40 anys, l'agost del 1972, compta amb 61 Centres Associats a tot l'Estat i més de 100 aules o extensions comarcals. L'expansió a nivell internacional ha estat progressiva i afecta 11 països d'Europa, Amèrica i Àfrica, amb 12 Centres Associats. A les comarques gironines el Centre Associat es troba al Barri Vell de Girona i les extensions s'ubiquen a: Olot, Figueres, Palafrugell i Ripoll. La distribució dels més de 240.000 alumnes és de tipus territorial i pel que fa al Campus del Nord-est inclou els C.A. i extensions ubicats a Catalunya i Balears (Cervera, Girona, Palma, La Seu d'Urgell, Terrassa i Tortosa), que totalitzen més de 20.000 alumnes.

El Centre Associat de Girona compleix 37 anys i el seu origen és certament curiós: El President de la Diputació d'aleshores, el Sr. Antoni Xuclà, va fer una visita al ministre de torn, el Sr. Cruz Martínez, per sol·licitar la integració del CUG (Col·legi Universitari de Girona) adscrit a la UAB. El ministre l'informà que aquest requisit depenia del Rectorat de la UAB, però que si volia per a la demarcació la implantació d'estudis universitaris complets, li proposava l'establiment a Girona d'un Centre Associat de la UNED, recentment creada, prèvia signatura d'un conveni entre el rectorat d'aquesta Universitat i les institucions locals, seguint l'exemple d'altres circumscripcions. Dit i fet, la Diputació oferí locals -Seminari menor- i aportà recursos econòmics, com ja feia amb l'EUP (de la UPC) i el CUG (de la UAB).

Durant l'etapa del president Salvador Carrera s'adquirí l'edifici de l'actual seu, al carrer de Sant Josep, i va finalitzar el calvari dels itineraris provisionals (Seminari, Cambra de Comerç, Casa de Cultura, Politècnica).

Precisament, l'actual president de la Diputació, el Sr. Jaume Torramadé, aleshores Alcalde de Salt, va adquirir la que serà seu definitiva i millorada a la Factoria Cultural de la Coma Cros, que ja acull centres universitaris -la UOC i l'ERAM- així com una magnífica biblioteca, el Centre d'Arts Escèniques, el Museu de l'Aigua, el Viver d'Empreses, la Sala d'Actes etc. La cessió de l'espai es materialitzà pel plenari al final de l'últim mandat de l'anterior alcaldessa, Sra. Iolanda Pineda. Actua-

ACTIVITATS PREVISTES - ANY 2012 (ANY UNED)

Curs de Preaccés per a immigrants. Fundació UNED i JTI (Japan Tobacco International)

1 Març:
Conferència del Dr. J. Arnau a Ripoll, sobre *Territori i qualitat acústica*. Exposició d'olis de Julia Lorenzo (19/3 a 30/3).

28 de març:
Dia de la UNED:
► Conferència *Patrimoni arqueològic subaquàtic a la Costa Brava*. Sr. Gustau Vivar (CASC)
► Concert coral.

Maig:
Participació en la 57a edició del Girona Temps de Flor, secció Patís.

Maig:
Presentació del llibre *Aquarel·les de Girona. Espais, flors i poemes* de Josep Arnau i Ramon Alabau.

Maig:
Presentació del llibre: *El alumnado con altas capacidades intelectuales*. Àngel Guirado.

Juny:
Presentació del llibre: *La creativitat. Una visió polièdrica*. Autors: Àngel Guirado, Joaquín Morata i Silvana González.

Juny/Juliol:
Cursos d'Estiu:
► Integració social: Organitzat pel Servei de Psicologia Aplicada del Centre.
► Ratas, humanos, cerebros y mentes: mitos y controversias de la psicología actual: Organitzat pel Dpt. de Psicologia Bàsica I de la UNED.
► Cursos d'Extensió Universitària:
► Correlació entre els grans pintors, la salut mental i la seva producció artística. Organitzat per UNED Girona, Clínica Bofill i laboratoris Almirall.
► Prospecció, explotació i conservació del jaciments arqueològics subaquàtics. Organitzat per UNED Girona, CASC i UdG.
► Desarrollo de las competencias personales para el estudio y la profesión. Organitza SPA UNED Girona, i la Universitat Complutense de Madrid.

Inauguració del curs 2012-13 a la nova seu de la UNED a la Factoria Cultural Coma Cros:
► Conferència d'obertura de curs.
► Entrega de la Medalla d'Or de la UNED a la Diputació.
► Projectió de l'audiovisual *La UNED a les comarques de Girona*
► Concert inaugural.

Seu de la UNED al carrer Sant Josep de Girona.

DIARI DE GIRONA

alment s'està ultimant la redacció del projecte executiu per, tot seguit i previ concurs, adjudicar i realitzar les obres d'adaptació, i la inauguració està prevista per al proper curs 2012/2013. Els avantatges del nou espai respecte a l'actual són importants, atès que la nova seu ocupa una sola planta i l'edifici compta amb ascensors, la qual cosa el converteix en un espai adaptat. També compta amb zona de pàrquing, cafeteria, la Biblioteca de Salt, etc.

En la primera època del centre, el director fou el Sr. Jordi Xifra, emporanès il·lustre i personatge irònic i curiós, tant, que ingressat per una greu malaltia s'entretenia davant de la perplexitat de les monges infermeres que el cuidaven en dibuixar caricatures poc reverents envers els rectors dels pobles empordanesos, acompanyades de rodolins gens edificants. Cal constatar, però, la intensa tasca en favor del centre i el seu creixement, consolidació que va completar una altra excel·lent directora, la Sra. Carme Vidal, que incrementà les extensions en el territori.

Un compromís incomplert

Tal i com està establert a la majoria de Centres Associats, el model econòmic de suport als mateixos es fonamenta en la participació de: el Rectorat, que aporta un 50% del pressupost, via matrícules, així com inversions específiques en equipament i obres. Les institucions locals, especialment governs autonòmics, diputacions i ajuntaments amb seu universitària, que aporten infraestructura i ajut econòmic directe o indirecte. Això representa el 45% del pressupost.

Durant el mandat del tripartit i essent Conseller d'Universitats el gironí Sr. Manel Del Pozo, se signà un conveni de col·laboració entre el Rectorat de la UNED i la Generalitat, similar al ja existent en d'altres comunitats, que contemplava aportacions del Govern per tal de compartir-les amb els ens locals. El canvi de titular del Departament va fer que s'ignorés el compromís institucional, que ha quedat en *stand-by* des d'aleshores. Senzillament lamentable, ja que afecta més de 20.000 estudiants i els discrimina respecte a estudiants d'altres universitats.

La meua estima personal a la UNED té relació amb el fet d'haver patit en pròpia pell la formació, gens fàcil, de carreres tècniques amb les obligacions familiars i l'horari laboral de l'ordre de 8 hores/dia, si bé en el sector educatiu. Era molt dur recollir, ordenar i estudiar la documentació teòrico-pràctica recomanada i per això en-

UN PERFIL SINGULAR

La tipologia de l'estudiant

► La tipologia dels alumnes de la UNED és totalment diferent a la dels estudiants de les universitats convencionals, atès que: la mitjana d'edat és de 32 anys, el 56% són dones, i el 92% compagina estudi i feina, així com obligacions sociofamiliars.

Pel que fa al professorat, a excepció de les unitats centrals, que tenen una estructura similar a les altres universitats, tenen la consideració de becari, amb retribucions mínimes i estatus de compatibilitat si pertanyen a d'altres organismes i administracions públiques. Val a dir que les dues motivacions que els vinculen són: vocació per l'exercici de la docència a nivell universitari, i un mètode d'autorecliclar-se i mantenir-se actiu, acadèmicament parlant.

Pel que fa al PAS (amb contracte de caràcter laboral), cal destacar la seva implicació i dedicació, així com el seu suport continuat, tant a les activitats acadèmiques convencionals (informació, matrícules, suport en les proves presencials), com les complementàries (cursos d'estiu, d'extensió universitària, fòrums, jornades, conferències, exposicions etc). Cal constatar el seu entusiasme i complicitat envers el centre i d'una forma singular pel que fa a la CA UNED de Girona.

vejo l'actual model d'informació de la carrera, les publicacions dels programes i la bibliografia necessària, a més de les orientacions i assessorament dels tutors.

Precisament per reforçar encara més aquest àmbit es posarà en marxa el COIE (Centre d'orientació, informació i ocupació), complementant els més de 120 convenis de Cooperació educativa amb estaments i institucions, per a la realització del Practicum, que ha signat el Centre.

El nou Espai Europeu d'Educació Superior, EEES, ha comportat una reforma del sistema, incrementant les tutories virtuals bo i conservant les presencials, si bé reduïdes als primers cursos de Graus i l'Accés per majors de 25 i de 45 anys. La distribució per «Intracampus» (Nord-est) o «Intercampus» (tots els territoris) possibilita l'atenció a tots els alumnes que disposen del corresponent tutor, ja sigui presencial o virtual.

Per tot plegat, coincidint amb l'any de l'aniversari, s'han programat una sèrie d'esdeveniments culturals i acadèmics.